

WYROK Z DNIA 27 CZERWCA 2008 R.
SNO 51/08

Przewodniczący: sędzia SN Piotr Hofmański.

Sędziowie SN: Józef Skwierawski, Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym sędziego Sądu Okręgowego oraz protokolanta po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2008 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 6 lutego 2008 r., sygn. akt (...)

u c h y l i ł zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2008 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w ramach zarzuczonego przewinienia dyscyplinarnego uznał obwinioną za winną tego, że w dniu 24 maja 2007 r. w A. jako sędzia tamtejszego Sądu Rejonowego, będąc sprawozdawcą i przewodniczącą składu orzekającego w sprawie karnej II K 625/05 przeciwko Janowi G. i 15 innym oskarżonym o czyny z art. 286 § 1 k. k. i inne, obejmującej w zakresie przedmiotowym 323 zawnioskowanych aktem oskarżenia świadków, a także inne materiały procesowe zebrane w 100 tomach akt – odraczając rozprawę na pierwszym jej terminie odwołała bezpodstawnie pozostałe wyznaczone do dnia 29 listopada 2007 r. kolejne terminy rozpraw w tej sprawie, przez co dopuściła się rażącej i oczywistej obrazy przepisów prawa, tj. art. 2 § 1 pkt 4 k. p. k., art. 366 § 2 k. p. k., art. 34 § 3 k. p. k. oraz art. 401 § 1 k. p. k. i art. 404 § 1 k. p. k., a także uchybiła godności urzędu sędziowskiego poprzez naruszenie § 8 Zbioru Zasad Etyki Zawodowej Sędziów wprowadzonego uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa nr 16/2003 z dnia 19 lutego 2003 r., czym wypełniła dyspozycję przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych i za ten czyn na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u. s. p. wymierzył jej karę dyscyplinarną upomnienia.

W uzasadnieniu powyższego wyroku Sąd Dyscyplinarny wskazał w szczególności, że objęte opisem przypisanego obwinionej czynu bezzasadne, z rażącym naruszeniem wskazanych w zarzucie przepisów postępowania, odroczenie rozprawy, z jednoczesnym odwołaniem kolejnych wyznaczonych już terminów tej

rozprawy spowodowało skutki brzemiennie z punktu widzenia reguł obligujących Sąd do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

W uzasadnieniu dotyczącym wymierzonej kary Sąd Dyscyplinarny wskazał na okoliczności z zakresu organizacji wyznaczania terminów rozpraw nowych i przerwanych w praktyce Wydziału Karnego Sądu Rejonowego oraz to, że w okresie, którego dotyczyło postępowanie dyscyplinarne następowały istotne zmiany kadrowe związane z urlopami macierzyńskimi oraz z delegacją jednej z sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości, co rzutowało na przekazanie spraw do referatu obwinionej.

Od powyższego wyroku, w jego części dotyczącej orzeczenia o karze, Minister Sprawiedliwości wniósł odwołanie na niekorzyść obwinionej; zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej kary dyscyplinarnej upomnienia w stosunku do przypisanego obwinionej przewinienia dyscyplinarnego i wniósł na podstawie art. 427 § 1 k. p. k. w związku art. 128 u.s.p. o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez zaostrenie orzeczonej kary i wymierzenie obwinionej za przypisane przewinienie, na podstawie art. 109 § 1 pkt. 4 u.s.p., kary dyscyplinarnej przeniesienia na inne miejsce służbowe.

W uzasadnieniu odwołania Minister Sprawiedliwości podniósł, że orzeczona kara nie odpowiada wadze przypisanego obwinionej przewinienia i jest rażąco niewspółmierna wobec stopnia zawinienia sędziego. W ocenie skarżącego, Sąd Dyscyplinarny nie docenił dostatecznie rozmiaru szkody, jaką swoim zachowaniem obwiniona wyrządziła dobru służby, w sposób ewidentny podważając zaufanie do nieskazitelności charakteru sędziego; Sąd Dyscyplinarny niewłaściwie ocenił stopień winy obwinionej w zupełności pomijając fakt, że obwiniona była już dwukrotnie karana dyscyplinarnie i to na kary surowsze od obecnie wymierzonej. Wyrokiem z dnia 6 października 2005 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w sprawie ASD 5/05 uznał obwinioną za winną przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 u.s.p. i za to wymierzył jej karę nagany oraz wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie ASD 3/06 uznając obwinioną za winną dopuszczenia się przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 u.s.p. również wymierzył jej karę nagany.

Natomiast wymierzona w zaskarżonym wyroku kara upomnienia nie odzwierciedla w sposób właściwy wysokiego stopnia winy sędziego, na co wskazuje to, że przewinienia dyscyplinarnego, będącego przedmiotem obecnego postępowania, obwiniona dopuściła się kilka dni przed wydaniem wyroku w sprawie dyscyplinarnej ASD 3/06, będąc już wówczas wcześniej karaną za przewinienie służbowe o podobnym charakterze. Wynika z tego wniosek, że kolejne postępowania dyscyplinarne nie wywołały pozytywnego skutku w postaci zmiany podejścia obwinionej do obowiązków służbowych, nie wpłynęły wychowawczo na jej postawę. Z tego względu uzasadnioną jest teza, że jedynie odpowiednio surowa kara może

skłonić obwinioną do refleksji i zmiany postępowania, będzie odzwierciedlać istotną okoliczność obciążającą w postaci uprzedniej karalności oraz odpowiadać utraconemu autorytetowi orzeczniczemu obwinionej na terenie Sądu Rejonowego w A. Według Ministra Sprawiedliwości postępowanie obwinionej ewidentnie świadczy o braku rzetelności w wykonywaniu obowiązków sędziego, lekceważeniu powinności określonych w przepisach. Powyższe nakazuje oceniać stopień zawinienia obwinionej oraz szkodliwości społecznej przypisanego jej czynu jako bardzo wysoki. Postępowanie obwinionej godzi bowiem w dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

W uzasadnieniu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej powołane zostały fakty dotyczące uprzedniego ukarania sędziego Sądu Rejonowego karami dyscyplinarnymi nagany w 2005 oraz w 2006 roku.

Fakty ukarania dyscyplinarnego zostały przez obwinioną przyznane na rozprawie poprzedzającej zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 6 lutego 2008 r. Na rozprawie tej zaliczony został do materiału dowodowego wyrok Sądu Dyscyplinarnego z dnia 6 października 2005 r., sygn. akt ASD 5/05 (k. 196 – 198) oraz wyrok Sądu Dyscyplinarnego z dnia 31 maja 2006 r., sygn. akt ASD 3/06 (k. 189 – 195).

Natomiast w zaskarżonym wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, nie ma jakiegokolwiek ustalenia i odniesienia przez Sąd Dyscyplinarny do poprzednich wyroków – ukarania sędziego Sądu Rejonowego karami dyscyplinarnymi nagany. Wskazuje to na nieodpowiedniość orzeczonej najłagodniejszej z kar dyscyplinarnych do okoliczności, które przy wymiarze kary powinny być wzięte pod uwagę; potrzebne zwłaszcza było wyjaśnienie czy – jak twierdzi Minister Sprawiedliwości – obwiniona popełniła osądzone w niniejszej sprawie przewinienie dyscyplinarne, chociaż już wcześniej dopuściła się już podobnych przewinień, za które została ukarana karą surowszą. Zaskarżony odwołaniem wyrok Sądu Dyscyplinarnego pierwszej instancji, nie ujawniając oceny powyższych kwestii, uniemożliwia weryfikację orzeczonej kary, według jej przesłanek podmiotowych, których zauważona w odwołaniu Ministra Sprawiedliwości istotność nie może być kwestionowana. W tym braku uzasadnienia zaskarżonego wyroku, w tym pominięciu rozważenia okoliczności dotyczących obwinionej, tego jak przypisane w sprawie niniejszej przewinienia sytuują się na tle poprzednich orzeczeń dyscyplinarnych, zwłaszcza konsekwencji orzeczonych kar – wyraża się wadliwość zaskarżonego wyroku. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny został w ten sposób pozbawiony rzeczowej i realnej możliwości rozpoznania powodów wymierzenia obwinionej kary upomnienia.

W tej sytuacji, uznając, że ze względu na wskazane uchybienie niemożliwe było dokonanie oceny wymierzonej kary na zasadach kontroli instancyjnej Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 438 pkt 1 i pkt 4 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p.